

DEKLARACIJA II KONGRESA (O EVROPSKIM INTEGRACIJAMA I ULOZI SINIDKATA)

Učesnici II Kongresa Ujedinjenih sindikata Srbije jedinstveno konstatuju da je Evropska Unija sa svojim pravnim, ekonomskim i socijalnim tekovinama jedina alternativa zemljama Jugoistočne Evrope, pa i Republici Srbiji. Proces pridruživanja i članstvo podrazumevaju potpuno prihvatanje vrednosti otvorenog, demokratskog društva i jačanje demokratskih institucija, kao i poštovanje individualnih i kolektivnih radnih, ekonomsko-socijalnih prava.

Učesnici Kongresa zajednički ističu da duhu evropskih institucija-setu osnovnih evropskih vrednosti pripadaju i evropski socijalni model u tržišnoj privredi, odnosno zalaganje za socijalnu uključenost i koheziju. Evropski socijalni model podrazumeva značajnu ulogu socijalno odgovorne države, države koja ulaže u socijalni kapital - obrazovanje i radne i socijalne resurse svojih građana, uključuje i nužnu meru socijalne zaštite. U tom okviru i cilju učesnici Kongresa podržavaju sve mere usmerene ka dostojanstvenom radu, unapređenju radnih prava i poštovanju radnika. Posebnu pažnju, po mišljenju delegata, treba usmeriti merama afirmativne akcije – ka poboljšanju ukupnog društvenog položaja i uključenosti žena i mladih, kao i na njihovu adekvatnu zastupljenost u sindikalnim, ali i ključnim političkim institucijama u zemljama regiona.

Učesnici Kongresa podsećaju da su socijalni dijalog i socijalno partnerstvo rada i kapitala ključne ideje i vrednosti evropskog socijalnog modela, odnosno da je uloga socijalnih partnera njegova najizrazitija crta koja objedinjuje ideale odgovornosti, solidarnosti i participacije. Ključnu polaznu vrednost i cilj čine puna i produktivna zaposlenost i sloboda izbora prilikom zapošljavanja. Dostupnost zapošljavanja za sve, pristup zapošljavanju i za najugroženije grupe i promocija zapošljavanja koja omogućuje pristojan život čine osnovne elemente socijalne kohezije. Oni predstavljaju i ključne ciljeve i standarde sadržane u strategiji evropske socijalne kohezije i evropskoj socijalnoj povelji,.

Koncept humanog razvoja i kvaliteta života pored odgovarajućeg životnog standarda koji omogućava zadovoljenje svakodnevnih potreba i zadovoljstava, i prava na rad i zaposlenost kao njihove osnove, uključuje i pravo na kulturu, dostupno obrazovanje, informacije i znanje, kao i zaštitu zdravlja i očuvanu, zdravu životnu sredinu, odnosno ekološki održiv društveni razvoj. Ideal kome težimo su države i društva rastuće socijalne odgovornosti i pravde-pune pravne i političke jednakosti i ostvarene materijalne i socijalne sigurnosti. Instrumenti za njegovo ostvarivanje su razvojna i socijalna politika i programi koji uspešno balansiraju efikasnost i

potrebu socijalnih transfera i vođenja redistributivne strategije koja redukuje bedu i siromaštvo. Beda i siromaštvo unižavaju čoveka, vode svojim produženim trajanjem u stanje socijalne izolovanosti i isključenosti i lišavaju pojedince i čitave društvene grupe realnih šansi na sigurnost, dostojanstvo i samoostvarenje. Siromaštvo i demokratija ne idu ruku pod ruku. Pravedno i demokratsko nije društvo koje bogatstvo i privilegije koncentriše na jednoj, a siromaštvo i iznudicu na drugoj strani društvenih terazija. Pravedno i demokratsko je samo ono društvo koje, saglasno Milenijumskim ciljevima Ujedinjenih Nacija, nastoji da bar osnovne plodove razvoja poput univerzalnog osnovnog obrazovanja, zdravstvene zaštite, samoodržive životne sredine i rodne i rasne jednakosti, učini, kroz razvoj globalnih partnerskih odnosa, dostupnim svima.

Po mišljenju delegata Kongresa, dalje redukovanje siromaštva i nezaposlenosti, garantovanje svima elementarno obrazovanje i paket bazičnih zdravstvenih usluga, solidarno traganje za mogućnostima da se svakom građaninu obezbede pristojni sanitarni, komunalni i stambeni uslovi i opremljenost su veliki izazovi, ali i poslovi bez čijeg okončanja nema modernih i demokratskih evropskih država u regionu. Građani, pre svega mladi, će želeti da žive i ostanu samo u regionu okrenutom miru, dijalogu i toleranciji, socijalnoj i političkoj stabilnosti... zemljama u kojima će moći da imaju posao od kog se da živeti i sopstveni krov nad glavom.

U rešavanju ovih pitanja, po oceni delegata Kongresa, socijalni dijalog nema alternativu. Istovremeno delegati Kongresa izražavaju spremnost da se Ujedinjeni sindikati Srbije aktivno uključe u rad Socijalno ekonomskog saveta na nacionalnom nivou i zalažu se za preispitivanje reprezentativnosti postojećih aktera. Socijalnim dijalogom treba skladno uvezati i ključne mikroekonomske i socijalne varijable, pri čemu Vlada treba da bude garant ostvarivanja planiranog rasta proizvodnje i kretanja investicija, inflacije i visine javnog deficita i duga. Regulisanje industriskih odnosa-praksa kolektivnog pregovaranja i politika zapošljavanja, odnosno određenje minimalne i prosečne visine plata, penzija i novčanih nadoknada vezanih za socijalna prava građana u zoni su zajedničke odgovornosti socijalnih partnera.